

VN/25324/2025

Lähetetty/postitettu:

____.____.2026

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo.tem@gov.fi

Viite

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi vesilain muuttamisesta ja luonnos valtioneuvoston asetukseksi vesitalousasioista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (merituulivoima)

Lausunnon vastaanottava ministeriö on pyytänyt lausuntoa tämän asiakirjan otsikossa tarkoitetusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi, jäljempänä *esitys*. Valtiovarainministeriö, jäljempänä *ministeriö*, toteaa pyydettyä lausuntonaan seuraavaa:

Esityksen s. 91 jaksossa 11.2 Suhde talousarvioesitykseen on todettu, ettei esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä valtiooon kohdistuvia taloudellisia vaikutuksia. Esityksen s. 50 jaksossa 4.2.3 Vaikutukset julkiseen talouteen on muun ohella todettu, että koska ehdotettu sääntely tulisi todennäköisesti sovellettavaksi vasta 2030-luvulla, resurssitarpeet realisoituivat vasta myöhemmin kuin mihin julkisen talouden suunnitelma tällä hetkellä ulottuu. Lupa- ja valvontavirastolle aiheutuvat resurssi- ja osaamistarpeet on kuitenkin tärkeää huomioida viraston resursseissa lähempänä niiden toteutumisajankohtaa.

Ministeriö toteaa, että kuluneella vaalikaudella lähtökohdaksi on linjattu, että uudet tehtävät rahoitetaan lähtökohtaisesti nykyisten määrärahojen puitteissa. Esityksessä on tuotu esille, että lisäresurssitarpeita arvioidaan lähempänä uudistuksen voimaantuloa 2030-luvulla. Ministeriö pitää tätä kannatettavana jo lähtien muun muassa teknologiakehityksen huomioimisesta. Huomioiden tulevien vuosien julkisen talouden tilanteen ja tulevien vaalikausien sopeutustarpeen tulee lähtökohdan olla se, että uudistuksesta ei aiheudu lisämäärärahatarpeita.

Esityksessä on asianmukaisesti huomioitu ehdotettavan sääntelyn maksullinen luonne, kun esityksen s. 50 jaksossa 4.2.3 Vaikutukset julkiseen talouteen on todettu että, ehdotetuilla säännöksillä olisi vaikutuksia vesilain mukaisena lupaviranomaisena toimivan Lupa- ja valvontaviraston toimintaan. Ehdotuksessa olisi pääosin kyse vesilain 11 luvun mukaisesta hakemusmenettelystä, ja asian käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa perittäisiin kulloinkin voimassa olevan asetuksen mukainen maksu. Ministeriö kiinnittää huomiota erityisesti valtion maksuperustelain (150/1992) 6 §:n 1 momentista ilmenevään lähtökohtaan, jonka perusteella julkisoikeudellisesta suoritteesta valtiolle perittävän maksun suuruuden tulee vastata suoritteen tuottamisesta valtiolle aiheutuvien kokonaiskustannusten määrää.

Esityksen puutteena voidaan pitää, ettei siinä käsitellä lainkaan, miltä osin esityksessä ehdotettavat tehtävät ovat maksullista toimintaa ja miltä osin tehtävät on tarkoitettu hoidettavaksi toimintamenomäärärahoilla. Esitystä on jatkovalmistelussa perusteltua täydentää tältä osin, sillä vasta sen jälkeen on mahdollista arvioida tarkemmin esityksen vaikutuksia erityisesti Lupa- ja valvontavirastoon. Esityksen perusteella jää myös epäselväksi, kuinka työllistävästä tehtävästä on kyse erityisesti Lupa- ja valvontaviraston osalta, vaikka esityksessä on todettu, että arvion mukaan merkittävää työmäärän lisäystä ei tulisi.

Sen sijaan esityksestä ei käy ilmi, edellyttävätkö esityksen mukaiset uudet tehtävät Lupa- ja valvontaviraston, ja myös muiden virastojen, tietojärjestelmiin muutoksia ja millaisia kustannuksia muutokset aiheuttavat. Työ- ja elinkeinoministeriön tulisi yhteistyössä Lupa- ja valvontaviraston

ympäristöosaston kanssa arvioida uuden tehtävän mahdollisesti aiheuttamat muutokset tietojärjestelmiin sekä arvioitava muutuskustannukset.

Tiedonhallintolain 8 §:n 2 momentin mukaan toimialasta vastaavan ministeriön on laadittava 5 §:n 3 momentin mukainen arviointi, kun valmisteltavat säännökset vaikuttavat tietoaineistoihin ja tietojärjestelmiin. Lisäksi ministeriön on arvioitava suunniteltujen säännösten vaikutukset asiakirjojen julkisuu teen ja salassapitoon. Tiedonhallintalain esitöiden mukaan säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädännön valmisteluvaiheessa tunnistetaan tiedonhallintaan kohdistuvien säännösten vaikutukset viranomaisten toimintaan ja että arvioinnin perusteella voidaan ryhtyä suunnittelemaan kohde alueen tiedonhallinnan muutoksia tarkemmin. Arvioinnin avulla lainvalmistelussa tunnistetaan nykytila ja suoritetaan arvio tavoitetilasta valmisteltavan lain näkökulmasta. Asiasta on myös annettu Tiedon hallintalautakunnan suositus ([Suositus tiedonhallinnan muutosvaikutusten arvioinnista](#)).

Ehdotettava sääntelyllä voi ministeriön käsityksen mukaan olla myös vaikutuksia viranomaisten tiedonhallintaan ja tietojärjestelmiin. Tiedonhallinnan muutosten vaikutuksia ei kuitenkaan tarkemmin arvioitu. Jatkovalmistelussa olisi tarkoituksenmukaista arvioida esityksen vaikutuksia tästä näkökulmasta.

Ministeriö ei tunne syvällisesti ympäristötoimialan aineellisoikeudellisen lainsäädännön mukaisia tehtäviä ja tämän vuoksi ministeriö voi arvioida esityksessä ehdotettavien tehtävien resurssointitarvetta vain yleisellä tasolla – tukeutuen erityisesti esityksen vaikutusarviointeihin. Ministeriö katsoo, että Lupa- ja valvontaviraston ympäristöosasto, jolla on lähtökohtaisesti paremmat edellytykset arvioida virkatoimintaansa ohjaavaa uuttakin sääntelyä, pystyy arvioimaan paremmin tehtävän edellyttämää resurssointia. Ympäristöosasto pystyy myös arvioimaan ministeriötä tarkemmin esityksessä ehdotettavan sääntelyn edellyttämiä resursseja ja muutoksia ympäristöasioiden käsittelyssä tarvittaviin tietojärjestelmiin.

Jos Lupa- ja valvontaviraston ympäristöosasto katsoo lausunnossaan, että esityksessä Lupa- ja valvontavirastolle ehdotettava uusi tehtävä edellyttää lisäresurssointia tai tietojärjestelmien muuttamista, ei ministeriö pidä mahdollisena säätää Lupa- ja valvontavirastolle uusia tehtäviä, jollei samalla työ- ja elinkeinoministeriö varmista Lupa- ja valvontavirastolle säädettävän tehtävän edellyttämää resurssointia. Jotta resursseja edellyttävä esitys voisi edetä, tulisi työ- ja elinkeinoministeriön tehdä valinta seuraavista Lupa- ja valvontaviraston resurssit turvaavista vaihtoehdoista:

- 1) esityksessä ehdotettava tehtävä säädetään muulle työ- ja elinkeinoministeriön tai jonkin muun ministeriön hallinnonalan virastolle hoidettavaksi,
- 2) työ- ja elinkeinoministeriö laatii samaan yhteyteen esityksen, jolla kevennetään Lupa- ja valvontaviraston ympäristöosaston hoitamien asioiden käsittelyprosesseja siten, että prosessien keventymisen myötä vapautuvat resurssit voidaan kohdentaa esityksen mukaisiin uusiin tehtäviin, tai
- 3) työ- ja elinkeinoministeriön tai muun ministeriön pääluokasta siirretään pysyvästi tehtävän resurssoinnin edellyttämät määrärahat Lupa- ja valvontaviraston toimintamenomomentille.

Mikäli mitään edellä mainituista vaihtoehdoista ei ole mahdollista toteuttaa, mutta esitys päätetään silti antaa eduskunnalle, tulee esityksen vaikutusarvioinnissa tuoda selkeästi ilmi, että uusien tehtävien säätäminen virastolle tarkoittaa tosiasiallisesti lisäsäästöpäätöstä aikaisempien kuluvan hallituskauden aikana virastolle kohdennettujen yli 16 miljoonan euron säästöjen lisäksi. Samalla esityksessä tulee arvioida, mitä tehtäviä priorisoimalla nykylainsäädännön puitteissa ao. uudet tehtävät voidaan virastossa hoitaa ja missä määrin heikentävistä uusien tehtävien säätäminen ilman tarvittavien resurssien osoittamista vaikuttaa asiakkaiden palvelujen ja tehtävien hoidon tasoon ympäristöosaston tehtävissä.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä sijaisena
hallinto- ja kehitysjohtaja

Anu Nousiainen

Hallitusneuvos

Toni Tuomainen

VN/25324/2025-VM-14

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: